

treball

PROLETARIS DE TOTS
ELS PAISOS: UNIU-VOS!

ORGAN CENTRAL DEL P.S.U. DE CATALUNYA

Núm. 286

Barcelona, Maig 1967

Preu: 1 pta

LA GRAN JORNADA DEL PRIMER DE MAIG

El Primer de Maig d'enguany ha estat arreu d'Espanya una gran diada de lluita de la classe obrera i el poble per la llibertat i la democràcia. Les informacions rebudes dels distints punts de Catalunya mostren que els seus obrers i altres capes de la població també han celebrat magníficament la jornada mundial dels treballadors.

Remarquem de bell antuvi que el tret característic que han posat de relleu les accions de masses del 1er de Maig, ha estat la demostració d'impotència de la dictadura que, si bé ha pogut frenar les manifestacions, no ha pogut impedir que els obrers, estudiants, pagesos i intel·lectuals, homes i dones, hagin sortit al carrer a cridar la seva adhesió a la causa de la llibertat i la democràcia.

Aquest fet que constatem té un valor polític molt estimable car tot remarcant una vegada més l'afebliment continuat de la dictadura, palesa a la vegada amb particular força la creixent voluntat i decisió d'una part important del poble a sortir al carrer a manifestar la seva predisposició, a lluitar activament i acabar amb el règim franquista. Els exemples d'aquest 1er de Maig són altament esperançadors, són una gran contribució a il·luminar el camí a milions d'espanyols que també senten la necessitat de desfer-se del govern de l'oligarquia que els oprimeix.

Les lluites arreu d'Espanya s'han caracteritzat per la seva extensió. Cap centre industrial important ha mancat la cita del 1er de Maig i moltes capitals i ciutats importants han fet acte de presència en aquesta gran diada i han superat, de lluny, la mobilització assolida l'any passat.

Aquesta sensibilitat que demostra la participació d'amplies masses, dona un cert caràcter nacional al 1er de Maig d'enguany i mostra una elevació considerable de tot el que s'havia assolit fins ara en la gran tasca de coordinar l'acció contra la dictadura. Això mostra als militants comunistes i altres lluitadors revolucionaris del moviment obrer i democràtic, les grans possibilitats existents per a realitzar, en la perspectiva, una àmplia acció nacional coordinada contra el règim franquista.

El Primer de Maig s'ha celebrat en uns moments que es caracteritzen per un auge del moviment de masses i quan la dictadura ha pres mesures draconianes de repressió i intimidació per tal d'impedir les manifestacions i concentracions dels treballadors i altres capes de la població. Essencialment, aquestes mesures han fracassat per la combativitat i l'acció de les masses.

Aquestes accions han posat de relleu una vegada més que l'element pertorbador de la normalitat del carrer han estat, justament, les mesures dictades pel Govern i l'acció de les forces anomenades « d'ordre », que han atacat les manifestacions i concentracions, han colpejat i detingut centenars de manifestants. On la força pública no ha escomés les mani-

festacions i concentracions, aquestes s'han desenrotllat pacíficament, d'acord amb les orientacions donades pels dirigents de les Comissions Obreres.

Les lluites del 1er de Maig han posat de relleu que la força serena i tranquil·la és la del poble, perquè està carregada de raó i comprèn a milions de ciutadans que desitjen acabar amb el règim franquista. En canvi, el govern i el seu aparell repressiu apareixen com els estaments que, per impedir les concentracions i manifestacions pacífiques, utilitzen la violència contra el poble. Davant d'aquest, doncs, apareix cada cop amb més claredat el caràcter ferotgement brutal i antipopular del règim franquista.

Les masses, però, van aprenent en la seva pròpia experiència que front a les violències de l'apparell repressiu franquista és necessari organitzar l'autodefensa; que cal respondre a la brutalitat i a les càrregues policiaques fent-les-hi front i retornant-les-hi els cops.

El camarada Santiago Carrillo, en analitzar les experiències del moviment de masses, ha escrit recentment que « ...la voluntat d'aconseguir la democràcia per una via pacífica no té res a veure amb el « gandhisme ». Les masses necessiten aprendre a defensar-se i a lluitar contra l'arbitrarietat amb totes llurs energies. La responsabilitat per les situacions d'extrema tensió que puguin crear-se en la lluita social i política recau exclusivament sobre aquells que utilitzen l'apparell de l'Estat per defensar l'explotació i l'opressió; sobre aquells que parlen hipòcritament de « canals legals » que no existeixen en absolut; sobre la minoria d'ultres i buròcrates que imposen llur caprici a Espanya. » (« Nuevos enfoques a problemas de hoy », pàgina 50).

Les accions del 1er de Maig passat ens

Karlovy Vary

LA SEURETAT EUROPEA I LA PAU MUNDIAL

Vint-i-tres partits comunistes i obrers d'Europa s'han reunit, del 24 al 26 d'abril, a Karlovy Vary (Txecoslovàquia), a fi d'examinar conjuntament els problemes de la seguretat europea. Els comunistes espanyols estaven representats per una Delegació que encapçalaven els companys Dolores Ibárruri i Santiago Carrillo, President i Secretari General respectivament del Partit Comunista d'Espanya.

Els partits comunistes i obrers reunits a Karlovy Vary s'han pronunciat unànimement per l'acabament de la cursa armamentista, contra les maniobres dels revanxistes germano-occidentals, per l'eliminació dels blocs militars oposats i llur substitució per un sistema de seguretat basat en els principis de la coexistència pacífica entre Estats amb règims socials diferents.

Una crida de la Conferència condemna enèrgicament l'agressió dels EE.UU. al Vietnam i demana l'acció solidària de tots els pobles envers la lluita

EL COMBAT DE JUSTO LOPEZ CONTINUA

Degut a l'abast de la mobilització nacional i internacional en defensa de Justo Lòpez, fa tres anys, Franco no el va poder afusellar. Tres anys, però, durant els quals el van matar poc a poc, sabent-lo malalt, necessitat d'un tractament a cobalt que només li donaren quan no hi havia remei; tres anys durant els quals el nostre company va seguir oferint-nos l'exemple de la seva fermesa, de la seva dignitat comunista i el seu humanisme proletari.

Va morir el Primer de Maig a Madrid i quan ell moria, centenars de milers d'homes, dones, joves i infants, en diferents indrets d'Espanya, anaven al lloc de concentració o de manifestació per a celebrar la festa que simbolitza les conviccions de Justo Lòpez i el seu combat; la classe obrera, el seu paper i el seu destí històric.

A l'enterrament de Justo Lòpez, centenars de madrilenys hi portaren flors i cintes vermelles. El fet mateix d'enterrar-lo així, a la llum del dia, civilment —com ell ho demanà— i en manifestació afectuosa i sentida dels seus familiars, amics i companys, és ja una prova de que el sacrifici d'homes com Justo Lòpez no és malaguanyat.

Ens deixà el seu testament, dictat, davant notari el 14 de mars —mes i mig abans de morir— i en el qual el trobem tal com el vam conèixer: íntegre com a home i com a militant. « Es mi deseo que mi cuerpo descansase en el mismo lugar que el de mi camarada y amigo Julián Grimau García ».

I això ho diu tot.

mostren, entre altres experiències, la necessitat d'assimilar i afermar aquesta orientació en la consciència de les masses car, en la situació actual, això és un element que forma part indestruïble de l'acció d'aquestes al carrer i, per tant, ha de contribuir a consolidar i ampliar el moviment obrer i democràtic a Catalunya.

heròica del poble vietnamès. Fou també aprovada una declaració especial condemnatòria del cop d'Estat militar a Grècia. Referint-se a aquest, Dolores Ibárruri subratllava en el seu discurs a la Conferència que « ...Es una greu advertència per a totes les forces democràtiques, que ens ha de fer sentir la necessitat de la vigilància, de l'acció unida de les masses front a les traïques reaccionàries i neofeixistes. No podem oblidar que l'imperialisme nordamericà estimula l'us d'aquests mètodes feixistes. »

La Conferència de Karlovy Vary constitueix una important contribució als esforços per una autèntica seguretat europea i és, per això mateix, una positiva i valuosa contribució a la defensa de la pau mundial, amenaçada de gravetat per l'escalada lanqui al Vietnam, i també per les maniobres dels revanxistes neonazis de l'Alemanya occidental i agressions contra la democràcia com la que està sofrint el poble grec.

UNA GRAN JORNADA DE LLUITA A TOT ESPANYA

UN COMBATIU I DE MAIG A CATALUNYA

Els corresponsals de TREBALL ens han fet arribar fins ara ressenyes de concentracions o manifestacions populars als « Eucaliptus » de Torre Baró (Barcelona) a Ca l'Artiller (Badalona), a la Font de les Canyes (Terrassa), a la Font Santa, (Cornellà), a Sant Julià, (Sabadell), a Lleida, capital, i a Tarragona, capital.

Contribuint a la celebració de la diada, s'han distribuït octavilles i fulles al·lusives glosant el significat del Primer de Maig a Tortosa i comarca del Baix Ebre, a Reus i a Tarragona, signades pels Comitès Locals del P.S.U. de Catalunya.

Com pot veure's, ja per llur extensió geogràfica les accions del 1 de Maig d'enguany constitueixen una manifestació palesa del creixement en influència i capacitat organitzativa del moviment obrer a Catalunya.

LES COMISSIONS OBRERES A PEU D'OBRA

¿Com celebrar dignament i d'acord amb les necessitats i possibilitats actuals la Festa del Treball? Aquesta és la pregunta que es plantejaren les C.O. i que fou discutida en fàbriques i barriades. La resposta la facilitaren els propis treballadors, decidint a través de la discussió en cada lloc la o les accions a realitzar.

La Crida de l'1 de Maig signada per les C.O. de Barcelona, Badalona, Gavà, les Esplugues, Mataró el Prat, Sabadell, Sant Boi, Sant Joan Despí, Terrassa i Vilanova i la Geltrú, ultra els principals motius de protesta i les reivindicacions dels treballadors resumeix les iniciatives proposades per aquests; Aturs breus en els llocs de treball les vigílies de la festa, marxés en silenci, aplecs al camp per a celebrar unitats la Diada dels Treballadors i manifestacions allà on fos possible.

Efectivament, aquestes són les característiques que trobem en les accions obreres de Barcelona i comarques veïnes.

PRECEDINT EL PRIMER DE MAIG

Precedint el Primer de Maig, els treballadors de Siemens, Pirelli i Matacàs feren vaga exigint la llibertat dels membres de les Comissions Obreres del Baix Llobregat, detinguts dies abans. Les Juntes Socials d'aquesta Comarca aprovaren també una sèrie d'acords en el mateix sentit i plantejant a més diverses reivindicacions.

A La Maquinista, el dilluns i dimarts anteriors a l'1 de Maig es produïren aturs de protesta contra els acomiadaments i les sancions a jurats i membres de les C.O. Aturs també a la Villop i a la Serra contra els acomiadaments, i una concentració de tramviaris davant dels locals de la CNS.

El dia 29, el 50 % de la plantilla de la SEAT parà el treball durant dues hores; a la Soler i Almirall, a la ADER a la Villop i a la Felek pararen 10 minuts el dia 29; la Harry Walker parà dues hores; els empleats del Banco Ibérico pararen el treball i després sortiren tots a la Plaça de Catalunya; els obrers de la Macosa, 11 Divisió, pararen 30 minuts i a la sortida s'uniren i marxaren a peu fins a Sant Adrià.

La setmana anterior a l'1 de Maig es registraren a Sabadell accions reivindicatives a SABO (Ram de l'Aigua), a Estruch, a Pantananos, a Unidad Hermètica i al Banco de Sabadell.

L'amplària de les mesures repressives i de prevenció —« ...No seràn tolerades manifestacions que perturben la paz pública... »—, no han impedit que el Primer de Maig fos una gran jornada de lluita en nombrosos centres fabrils i poblacions d'Espanya. Co-neixem fins ara manifestacions, concentracions i accions diverses a Madrid, Sant Sebastià, Pasajes, Villareal de Urechua, Zumàrraga, Beasain, Vilafranca de Oria, Eibar, Oveido, Mieres, Sama de Langreo, Vitòria, Estella, Pamplona, Santander, Leon, València, Sevilla, San José de la Rinconada, Màlaga... A Biscaia, la policia amparada en l'estat d'excepció, procedí a detencions, deportacions i escorcolls domiciliaris en massa,

en un esforç destinat a frenar les lluites dels treballadors bascs estimulats per la valenta vaga de Bandas que ha durat més de cinc mesos.

Posteriorment a l'1 de Maig i en solidaritat i defensa dels detinguts o repressaliats, s'han produït noves manifestacions; a Pasajes el dia 4, a Eibar el dia 8, a Villareal de Urechua i a Zumàrraga el dia 9. A Bilbao, tot i l'estat d'excepció, nombroses indústries han parat dues hores els dies 8 i 9 en protesta contra les mesures repressives. I pel mateix motiu han parat el treball el dia 10 els obrers de la Companyia Auxiliar de Ferrocarrils de Beasain.

Aplecs de germanor i tribunes reivindicatives

LES CONCENTRACIONS POPULARS DE LA JORNADA DEL TREBALL

A la Torre Baró, a la Font de les Canyes, a Sant Julià, a Ca l'Artiller i a la Font Santa, els treballadors amb llurs famílies confraternitzen en amplis aplecs de germanor i d'afirmació combativa. En tots ells trobem un punt comú; les assemblees, àmplies assemblees obertes on els treballadors, els estudiants, les dones, els mestres, prenen la paraula.

Uns expliquen la història i significat del Primer de Maig, altres què són les C.O., què és el S.D.E.U.B.; aquells expliquen les reivindicacions que volen atenyir, uns altres reciten poesies populars, tots canten les cançons obreres i antifranquistes, criden visques a la llibertat i a la democràcia. Una i altra vegada ressona el clam unànim dels congregats: **DICTADURA, NO! DEMOCRACIA, SI!**

A la Font de les Canyes, un orador conta les lluites dels admirats obrers d'Etzevarri; a la Torre Baró uns mestres expliquen els problemes de l'ensenyament i reclamen que aquest sigui gratuït i indiscriminat; a la Font Santa un sacerdot parla de les injustícies socials, condemna les agressions dels imperialistes ianquis al Vietnam i a Santo Domingo; una treballadora s'adreça a les dones instant-les a recolzar amb totes llurs forces la lluita dels seus marits, dels seus fills i germans.

Arreu, la cançó de les Comissions Obreres, la de l'Amnistia, « Cuba sí, Yankis, no », l'Himne Soviètic, les cançons populars de la nostra guerra alternen amb els visques a les C.O. i al S.D.E., a la llibertat Sindical i al Primer de Maig, amb els crits de Dictadura, NO! Fora els ianquis del Vietnam i d'Espanya!

A la Font Santa i a la Font de les Canyes, és a les assemblees allí mateix formades on es planteja, es discuteix i finalment s'aprova cioure la diada amb una manifestació fins el centre

A LA RAMBLA DE TARRAGONA

« ...S'apropa el 1er de Maig, jornada mundial de lluita dels treballadors... » començaven les octavilles distribuïdes pel Comitè Local del P.S.U. de Catalunya a Tarragona cridant la població a commemorar la Jornada i concentrar-se davant del monument a Roger de Llúria el dia 1 a les 7 del vespre.

Efectivament, el dia i hora assenyalats, la Rambla anava de gom a gom i en alguns moments hom no podia com aquell qui diu moure's prop de l'estatua dedicada a Roger de Llúria. Els tarragonins palesaren així, amb la seva presència al lloc de la concentració, llur voluntat de no estar absents de la celebració de la Jornada del Treball.

de les respectives localitats, manifestació que en un i altre lloc es du a cap unànimement, magníficament.

DONANT-SE LA MA

En els aplecs i manifestacions que resenym es confonien en una mateixa fraternitat obrers comunistes i catòlics, socialistes, cenetistes, republicans i joves sense cap ideologia concreta, però amb un sentiment comú: l'ansia de democràcia.

Una altra característica destacable és la presència, més afirmada encara en aquest 1 de Maig, junt als treballadors i treballadores, de nombrosos estudiants, de mestres, intel·lectuals, quadres o tècnics d'empresa, sacerdots. Sabem de parròquies de Terrassa on des de la trona s'invità als creients a acudir a l'aplec amb que els treballadors anaven a celebrar la Festa del Treball a la Font de les Canyes. I la mateixa premsa ha fet pública la detenció de tres sacerdots a Sabadell i altres tres a la Torre Baró, en relació amb les accions obreres de l'1 de Maig.

LES AUTORITATS ORDENEN LA VIOLENCIA

Un manifestant de Sabadell explica com,

« ...En arribar a l'altura del passatge a nivell, un destacament de Policia Armada sota el comandament d'un Tinent es llençà a cops de porra contra els manifestants. Davant la violència amb que els grisos escometien contra homes, dones i criatures, els manifestants arreplegaran pedres de la via i replicaren a l'agressió, ocasionant, segons sembla, sis contusionats a la Policia Armada, entre els quals s'hi troba el Tinent que ordenava la violència... »

« ...A més dels detinguts sobre la marxa, la policia es dedicà durant la nit a la caça de l'home... A l'endemà, amb l'autorització i consentiment de l'Arquebisbe Marcelo, penetraren dins l'Església del Sagrat Cor, detingueren a nombrosos treballadors i, entre ells a tres sacerdots... »

A la Torre Baró estaven reunits en assemblea, cantaven, escoltaven els parlaments quan:

« ...En aquests moments ha arribat una companyia de grisos i els congregats han entonat la cançó « Astúrias, patria querida... » Els grisos s'han aturat a uns quants metres... La policia a cavall carrega sense miraments, brutalment... Els manifestants que corren muntanya amunt responen a cops de pedra... Prop de la manifestació hi havia un grup de vailets jugant al gronxador i carregaren contra ells tirant-los-hi els cavalls al damunt... Mentrestant, els que anaven a peu, ajudats per la Social i els porristes efectuaven detencions, sobretot dones i joves... »

Tant a Torre Baró com a Sabadell, la responsabilitat de la violència recau exclusivament sobre les autoritats que ordenaren les càrregues: **ELS MANIFESTANTS ACTUEN EN LLEGITIMA DEFENSA.** Allà on la policia r'o agrideix, com a la Font de les Canyes, a Terrassa, no hi ha cap incident per molta gent que hi hagi, i a la Font de les Canyes n'hi havia més de tres mil.

Es difícil escriure sobre aquest Primer de Maig tan ric en lluites i esperances sense dir: *Bravo per les valentes dones!* L'admiració i l'emoció dels nostres corresponsals descrivint l'actitud combativa i entusiasta de les dones en aquesta jornada, és unànime. El que destaca, entre altres aspectes, d'aquest Primer de Maig, no és que hi hagin participat dones. Sempre n'hi haguè. Però aquest any **MOLTES MES.**

A la concentració de Terrassa, per exemple, que reuní a més de tres mil manifestants, la meitat, aproximadament, eren dones. I cal afegir, com senyala un dels nostres corresponsals, que hi eren, no com acompanyants, sinó com a protagonistes de ple dret.

Dies abans de la manifestació, en una assemblea celebrada a Barcelona, les noies i dones decidiren repartir milers d'octavilles, i les obreres recolzar i contribuir a l'èxit de les accions que es duïessin a terme a les empreses el dia 29. A la concentració de la Torre Baró foren les dones les iniciadores de les intervencions públiques. Van estar també en primera fila, protegint o errencant de les mans de la policia als dirigents obrers. Entre els 40 detinguts de les Comissions Obreres, 9 eren dones. A Terrassa i Sabadell, han estat detingudes i processades, igualment, varies dones.

Tot això és un exemple magnífic —entre altres— del procés profund i encoratjador de la incorporació creixent de les masses femenines al combat per les llibertats democràtiques, i de com, al seu caliu, reverdeixen les millors tradicions de lluita de les dones del nostre país.

**

En els mesos posteriors a les eleccions sindicals s'ha ampliat la participació de les

AIXI HO EXPLIQUEN ELS MANIFESTANTS

DE SANT JULIA A CAN ORIACH

«...A última hora de la tarda, tots reunits, de forma compacta, iniciarem la marxa per la carretera de Matadepera cap a Sabadell als crits de Democràcia SÍ! Dictadura NO! Fora la Dictadura! Llibertat! Llibertat!

«En entrar per la gran barriada de Can Oriach, un nombre molt superior de veïns es sumà a la manifestació, elevant-se a més d'un miler els manifestants... A mesura que avançaven, nous grups s'unien a ells, mentre una multitud, per les finestres i balcons, els aplaudia i saludava...»

LA CONCENTRACIÓ DE TORRE BARO

«...El personal s'anà agrupant en una roda, es sentaren per terra i s'arribà a concentrar a l'esplanada gairebé tot el personal que havia acudit a celebrar el Primer de Maig. Una dona va parlar de l'Associació Democràtica, fent a les dones una crida per a llur incorporació a la lluita... Es donen vivas... parla un treballador... després un altre... Acte seguit un xicot del S.D.E.U.B.; Després de l'estudiant intervingué un mestre: En començar la seva intervenció ha estat penjada una pancarta entre dos arbres que deia: « ESCOLES GRATUÏTES PER A TOTS. UN SALARI DIGNE. SINDICAT DEMOCRÀTIC. VISCA EL PRIMER DE MAIG ».

DE LA FONT DE LES CANYES A TERRASSA

«...A les deu del matí s'organitzà un partit de futbol entre solters i casats. A les onze un recital de poesies de Miguel Hernandez, Pablo Neruda, Marcos Ana, Rafael Alberti, Guillen i altres poetes. Una onada d'aplaudiments segueix a cada una de les poesies, que van intercalades amb cançons de les C.O., « Cuba sí, Yankis no », « El Ejército del Ebro », « Vientos de la Amnistia », l'Himne Soviètic. Els estudiants entonaren les cançons de Raimon... Es cridà Democràcia SÍ! Dictadura NO!, que és repetit durant alguns minuts acompassadament. Es cridà Mori Johnson! Mori l'imperialisme! Visca el Vietnam!

Les dones

UNA GRAN FORÇA QUE S'HA POSAT EN MARXA

per **Teresa Bonet**

dones treballadores a les assemblees i manifestacions de les Comissions Obreres. A Barcelona, Tarragona, Terrassa, Sabadell i altres indrets s'han dut a cap importants accions en empreses, la ma d'obra de les quals és femenina; i, en general, les dones participen activament en tots els moviments reivindicatius.

Un fet important en aquest període, és l'activitat i la mobilització organitzada de les dones dels vaguistes. Destaca en aquest aspecte l'exemplar actitud de les esposes dels obrers dels « Talleres de Bandas de Laminado en Frio », d'Etxevarri, sostenint activa i fermament la vaga dels seus marits, la més llarga que s'ha produït en aquests anys de dictadura feixista.

A Catalunya, com per tot Espanya, milers de dones de vaguistes o repressaliats estan fent seva la consigna de les mullers dels treballadors de la S.A.C.A. de Sevilla: « Igualment com en les hores felices estem amb els nostres marits, també ho estarem en les difícils ».

A LA PLAÇA DE LLEIDA

« L'EMIGRANT » UNEIX CENTENARS DE VEUS ANTIFRANQUISTES

Des de la setmana d'abans, a Lleida i comarques havien circulat octavilles cridant a la població a concentrar-se a la Plaça d'Espanya i commemorar la Festa del Treball. La policia feu escorcolls, interrogà « suspects » i prengué mesures preventives. Quarantaset dies de migdia, les parelles de guardi: feien posat de dir « Això ja està fracassat... », s'aixecà tot d'una d'un punt de la plaça, una canço:

« Dolça Catalunya, Pàtria del meu cor... »

En uns instants, els acords de « L'Emigrant » omplien l'aire entonats per centenars de veus. Veus catalanes i veus d'altres contrades que es sumaven xardorosament al cor. Els vianants s'agrupaven, i en més d'una cara curtida per l'aire i pel sol brillaven llàgrimes d'emoció i d'orgull tot i entonant més i més fort el cant d'enyorança convertit en himne de protesta antifranquista, que la policia s'esforçava de passar, per acallar, a empentes i crits de « circulen, circulen!... »

«...A les 6,30 la manifestació es posà en marxa. Omplia la gent més de 150 metres de carretera amb una amplada de 8 metres: Unes 3.000 persones, mentre continuaven dins el bosc unes cent famílies i altres que se'n havien endut les criatures... Una caravana de cotxes de més de dos kilòmetres seguia darrera, al pas de la manifestació, i els que venien de cara havien de parar-se fins que aquesta passava...»

«...En albirar la populosa barriada de Sarrià, s'iniciaren els crits de Democràcia SÍ! Dictadura NO! Llibertat, Llibertat, Llibertat! Fora Franco! Fora la Dictadura! repetits durant més de deu minuts. La gent del barri sortia al carrer i saludaven amb el punys tancats...»

A LA FONTSANTA (Cornellà)

«...A les deu del matí ens concentràvem a la Font Santa unes dues-centes persones poc més o menys, treballadors, dones, infants, molta joventut. A les 12 es feu una reunió amb l'assistència de tots i també de dos de la política-social que estaven allí... (Va parlar un capellà, diversos obrers i una treballadora i... en totes les intervencions va haver-hi molts aplaudiments; la reunió es convertí en un veritable miting... Al final es donaren crits de Visca les Comissions Obreres! Visca el Primer de Maig! Visca la democràcia! Visca la unitat obrera! A moltes dones i homes se'ls va veure plorar...»

No fa molt que una nombrosa delegació de dones de la nostra ciutat demanava una entrevista amb les autoritats per exigir la llibertat dels dirigents obrers detinguts.

La magnífica carta dirigida per les treballadores de l'empresa barcelonesa « Hispano Olivetti » a llurs germanes d'Etxevarri —carta de la que ja hem fet menció en el nostre portaveu—, és una emocionant prova de la consciència de classe i de la sensibilitat política que anima a les dones treballadores.

Tots coneixem la part important que prenen les estudiants en el gran moviment per la democratització de la Universitat. De la mateixa manera, dones intel·lectuals, empleades, funcionàries, s'incorporen a l'acció per la democràcia.

«...Sens dubte —escriu Santiago Carrillo en el seu recent llibre « Nuevos enfoques a los problemas de hoy »—, un dels fenòmens més esperançadors i decisius de tot el que està passant és l'activa participació de la dona tant en les lluites obreres com en les estudiantils i, en general, en les més diverses manifestacions del malestar nacional. La dona s'estima, cada vegada més, com a protagonista social, al costat de l'home ».

**

La lluita de les dones topa constantment amb els obstacles i dificultats derivats de les discriminacions i prejudicis que troba en la societat, en la família, en la llar. La campanya ideològica portada a cap per la dictadura les impedeix moltes vegades tenir confiança en elles mateixes, en la seva capacitat en les seves immenses possibilitats.

Però la millor manera de combatre totes aquestes traves és que les dones lluitin i agafin en llurs pròpies mans la defensa dels seus drets i reivindicacions, participant en la lluita per un règim democràtic que és l'únic que pot donar satisfacció a llurs aspiracions i a les de tot el poble.

L'experiència demostra que amb la lluita, i a través d'ella, les dones cobren confiança, acreixen llurs energies.

Per això cal trobar en cada situació i en cada lloc les formes de lluita més assequibles i adients, per tal de donar passos endavant, encara que semblin, al començament, petits. I ans que res cal tenir present que la majoria de les dones es decidiran més fàcilment a lluitar per reivindicacions que comprenen i els són entranyables, com la defensa de llurs fills, de llur família, de la seva llar. També, està clar, la defensa de llurs drets i reivindicacions. En la seva projecció, aquesta lluita, com ho estem veient, abasta objectius més generals i elevats.

Es tracta de que les dones més conscients i combatives estimulin i orientin totes les formes de mobilització i organització de les masses femenines, no solament a les empreses, sinó als barris, als mercats, a les associacions professionals, etc.; a tot arreu: formes d'organització i mobilització que la mateixa vida i l'experiència destaquin com les més eficaces en la lluita contra l'encariment de la vida, per escoles gratuïtes pels fills, per cases decents, per guarderies, jardins, hospitals per a les criatures, per la urbanització i la higiene i per moltes altres que són motiu de protesta i de lluita.

Lligades, foses a les masses femenines, compenetrades amb llurs problemes i aspiracions, les dones comunistes, catòliques, socialistes, nacionalistes, les dones que marxen a l'avantguarda, estretament unides, trobaran, amb tota seguretat, estan trobant ja, les vies organitzatives, flexibles i originals, capaces de posar en peu, progressivament, un ampli, obert i poderós moviment democràtic de dones.

ALS 50 ANYS DE LA REVOLUCIO D'OCTUBRE

El dia 7 de novembre d'enguany es compleixen 50 anys d'un dels esdeveniments de més transcendència de tota la història de la humanitat.

Els pobles de la Unió Soviètica es preparen a commemorar el cinquanta aniversari de la Gran Revolució Socialista d'Octubre amb esclat i solemnitat inigualats. Arreu del món, celebraran aquesta diada els treballadors i tots aquells que de veritat estan pel progrés i per una societat justa i avançada.

La Revolució d'Octubre, en acabar amb l'opressió del home per l'home i amb l'opressió dels pobles de l'immens territori de l'antic Imperi dels Tzars, feu sorgir un nou Estat i donà origen a una nova societat: l'Estat i societat socialistes soviètics.

La classe obrera russa, dirigida pel Partit de Lenin, aliada amb els camperols i amb el suport d'altres estaments populars, conquerí el Poder de

l'Estat i acabà amb el domini dels grans terratinents i capitalistes.

El dia 7 de novembre del 1917 és el jaló que marca l'inici de la desaparició de la vella societat capitalista fonamentada en l'opressió i la pobresa de les masses treballadores, en l'opressió dels pobles i en les guerres de conquesta, d'esclavatge i vandalisme. Des d'aquella data, el món comença a virar en la seva trajectòria i s'orienta vers el socialisme.

Malgrat tots els pronòstics negatius i disparatats dels cridaners de l'imperialisme, de la contrarevolució i dels pobres d'esperit, el nou règim socialista fa prova tot seguit d'eficiència i agilitat, de fermesa i vitalitat, en proporcions desconegudes fins el present. No sols fa front amb èxit a la grand complexitat que comporten els problemes de la liquidació de les velles estructures i d'implantació de la nova organització política, administrativa, social i econòmica, sinó que coneix la victòria en la guerra que li imposa

l'agressió conjunta dels més poderosos països imperialistes i la contrarevolució. Després, es llença a la tasca gegantina de la reconstrucció del país destruït per les guerres i les invasions i, amb ritmes fora de tota comparació, fa d'un país retrassat de segles una potència de primer ordre capaç de fer front a la poderosa màquina militar de Hitler i els seus aliats i de jugar el paper principal en la derrota del feixisme i en l'alliberament de la majoria dels països per ell esclavitzats.

Derrotat el feixisme, la Unió Soviètica posa altra volta de manifest la superioritat i els avantatges del règim socialista. En pocs anys reconstrueix i refà milers de ciutats, desenes de milers de viles i pobles completament destruïts per les armes feixistes. Refà les vies de comunicació i restableix les indústries, creat-ne a l'ensem, arreu, de noves. Crea noves fonts d'energia de potència insospitada. Porta als nivells més alts la investigació científica i l'aplicació pràctica de les descobertes més avançades.

Per altra part, al mateix temps això s'acompanya d'un continuat millorament de les condicions de vida de tots els treballadors, de tot el poble. I això es refereix no sols al poble rus sinó a tots els pobles que lliurement componen la Unió Soviètica. Els antics pobles colonials del Caucàs i d'Àsia Central, igualment com les poblades de l'Est i Nord de Sibèria, no obstant el seu retràs inicial aclaparador, han assolit els mateixos nivells en tots els ordres, sense perdre el seu caràcter nacional, ans al contrari, la cultura de tots ells floreix i s'expandeix amb les seves característiques particulars.

Tot això s'ha fet possible perquè el nou règim, el socialisme, canvia la mentalitat dels homes i la consciència dels pobles. Aprecia l'home i la col·lectivitat en tot el seu valor i, com a resultat, els seus conceptes morals són molt més enlairats.

Com no podia ésser d'altra manera, l'anterior es reflecteix en la política exterior de la Unió Soviètica. Política basada en el respecte mutu entre els països de diferent règim polític, d'ajut i cooperació amb els de règim socialista, d'ajut desinteressat als països aïllats. Per altra part, i enfront de la política agressiva i de domini de l'imperialisme, la Unió Soviètica, sempre fidel als principis del internacionalisme proletari, ajuda als pobles que lluiten pel seu alliberament, per la seva independència. Presenta estan els exemples d'això en el cas de Cuba i en el de Vietnam. La Unió Soviètica és el principal obstacle davant el desenfrenat imperialisme nordamericà el qual, desconexant les lliçons de la història, vol fer tornar el món enrera.

La Revolució d'Octubre i els 50 anys de desenvolupament de la Unió Soviètica, al fer realitat pràctica la teoria marxista-leninista, han demostrat plenament l'encert de la mateixa. La classe obrera soviètica, al capdavant de les masses treballadores i populars, ha sabut donar solució adequada a tots els grans problemes, tant individuals com col·lectius, aquells que l'antic règim havia deixat i també els resultants de la pervivència del capitalisme en gran part del món.

S'ha fet evident, tant per l'experiència soviètica com per la dels altres pobles que han eixamplat el camp del socialisme, que el marxisme-leninisme, amb la seva aplicació ajustada a les condicions i característiques de cada lloc, és fins ara l'única teoria que pot portar a les masses treballadores i als pobles vers una societat millor, de veritable democràcia, on cadascú gaudeix de llibertat política, econòmica i social. Societat on l'individu, sigui el que sigui el seu origen, raça, sexe i edat, té totes les possibilitats d'adquirir el més elevat nivell cultural i desenvolupar la seva activitat per als fins més nobles i enlairats.

També s'ha demostrat que el Partit Comunista de la Unió Soviètica ha sabut en tot moment aplicar aquesta teoria de manera encertada. I això no ha estat una tasca planera i sense obstacles. La lluita per la construcció del socialisme està marcada per l'enfrontament amb un sens fi de desviacions de tots els colors i tendències: de dreta, d'esquerra, trotsquistes, de panrussisme, de nacionalisme xovinista i d'altres encara. Tant sols gràcies ha haver sortit victoriosa de l'enfrontament amb aquestes desviacions és com el PCUS ha pogut complir i complex amb honor la tasca que la classe obrera, les masses treballadores i populars de tots els pobles de l'Estat que cobreix la sisena part de la terra li confiaren.

Defensa del Vietnam

EL NOSTRE NO A GIRONELLA

per NÚRIA PLA

Els catalans no podem estar gens orgullosos d'aquest novel·lista empordanès anomenat Josep Maria Gironella. No s'ha publicat a Espanya —firmada obertament per un home de lletres— una defensa més escandalosa de l'agressió ianqui al Vietnam que la que ha estat feta per ell el 9 d'abril des de « La Vanguardia ». Per sort, el nom de Gironella el deixa ben alt la revista « Presència » quan, per la seva valenta denúncia dels agresors, ha meregut l'honor d'un « secuestro ».

En uns moments en que l'escalada prenia les característiques d'un genocidi calculat; quan el « Tribunal Russell » preparava la seva sessió amb testimonis irrefutables que estableixen la responsabilitat dels governants U.S.A. com a « criminals de guerra »; quan a Nova York i a San Francisco 400.000 nordamericans cridaven « STOP THE BOMBING » i Humphrey era rebut a Europa al crit de « U.S.A. ASSASSINS »; quan a Madrid i a Oviedo els « Comitès de Defensa del Vietnam » a les universitats preparaven l'admirable protesta del 28 d'abril que trobà ressó universal; quan periodistes espanyols considerats « reaccionaris » escrivien des de Nova York i Washington indignats per la magnitud del crim, vet aquí que Gironella, de retorn de Saigon i de la podrida cort de Txang Kai Xek escriu pels lectors de casa nostra la justificació més roïna del genocidi ianqui al Vietnam. El seu primer article li valgué la resposta immediata de lectors indignats, als quals, el 16 d'abril, tractà de contestar amb un fariseisme que fa esfereir. Fins i tot té la barra de proclamar-se apolític: « ...a mi no me interesa la política... », escriu. I el seu article és tot ell política, la pitjor de les polítiques; la de l'imperialisme que vol justificar-se amb l'anticomunisme. En nom de l'anticomunisme va ser destruïda Guernica; foren immolats un milió d'espanyols; s'organitzà l'extermini de deu milions d'homes, dones i infants als camps nazis. En nom de l'anticomunisme defensa Gironella la presència i l'acció dels ianquis al Vietnam.

Un poble pacífic, agredit, envaït, bombardejat nit i dia al camp, a la fàbrica, al bressol, a l'escola i al temple, però dempeus, lluitant amb un braó èpic, produint baixes i desfetes a la primera potència mundial, encenent —com deia el nostre Salvat Papasseit— « ...un foc d'estrelles a la boca del llop... » cada hora, i defensant així LA PAU UNIVERSAL, o sigui; també la nostra. En tots els països una opinió cada vegada més activa. Tota la humanitat sacsejada, i enmig de tot un senyor Gironella fent l'apologia més barroera dels assassins.

La resposta a Gironella no ha d'ésser únicament enviar-li cartes criticant-li els seus escandalosos articles. La resposta ha d'ésser seguir el camí dels estudiants i treballadors d'Oviedo, de Madrid, de Barcelona, el de la revista gironina « Presència »: Organitzar la denúncia davant els consulats ianquis, pels nostres carrers, ports i places. Quan arribi a casa nostra una personalitat U.S.A. d'aquestes que les autoritats franquistes reben amb tanta reverència, cridem tots: « PAREM EL CRIM AL VIETNAM! PAU AL VIETNAM! Que sapiga l'autor de « Un Millon de Muertos » que els morts vietnamesos ens dolent i que som conscients de que els ciutadans del Vietnam, en resistir com ho fan a l'agressió ianqui, donen temps a la humanitat per organitzar la seva pròpia defensa, aturant l'escalada, obligant als EE.UU. a deixar el Vietnam abans de que allò esdevingui UNA GUERRA MUNDIAL.

Espanya és una base de guerra U.S.A. No ho oblidem. Aquest fet posa en perill la nostra existència física i ens humilia fins el moll dels ossos. Els « B-52 » que bombardegen el Vietnam del nord i del sud surten de bases U.S.A. a Tailàndia. Aquest seria el nostre destí en cas de que els ianquis encetessin un conflicte a Europa o a l'Àfrica. Per això, encara que només sigui per INSTANT DE CONSERVACIO, el Vietnam és cosa nostra. Però els articles de Gironella ens ho volen fer oblidar. No caurem, els catalans, en aquest infecte parany.